

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Plads til flere

Der er plads til flere, når Egernførde SSF og menighed drager på jule-shoppingtur til Øster Skovgård i Herning.

Blod & kongemagt

Advent og jul dominerer lige nu, men der er også lejlighed til noget historisk, f.eks. et vikingeforedrag med historikeren Anders Lundt Hansen i Slesvig.

Opløftende

For deltagerne i SSFs og GFs folketingstur var det opløftende at møde det politiske København, bl.a. Folketingets formand Pia Kjaersgaard. (Foto: SPT)

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 4

Læs mere på KONTAKT side 5

DER FRIESEN RAT

Konferenz in Tönning

Am Wochenende 30.11.-2.12. findet in der Jugendherberge Tönning eine vom Friesenrat Sektion Nord veranstaltete Konferenz zum Thema „Heimat der Friesen – zwischen Tradition und Moderne“ statt, zu dem auch alle Mitglieder des SSW eingeladen sind. Die 2006 erschienene Broschüre »Modell Nordfriesland«, die die konzeptionelle Grundlage der friesischen Volksgruppe bildet, soll weiterentwickelt werden. Hier nennt der Friesenrat die Kernbereiche, die für den Erhalt und die Förderung der friesischen Sprache von Wichtigkeit sind.

Im November 2017 hatte die friesische Volksgruppe auf Amrum Gelegenheit, ihre strategische und inhaltliche Ausrichtung zu diskutieren. Darauf aufbauend soll der Diskussionsprozess fortgeführt werden und schwerpunktmäßig die Broschüre aktualisiert werden. Dazu werden in der

Tagung zu den verschiedensten Themen Arbeitsgruppen (z.B. Sprache, Medien, Struktur) gebildet. Die Tagung dient auch dazu, den an Pflege, Erhalt und Weiterentwicklung der friesischen Sprache Interessierten eine Plattform zu bieten, Ziele zu besprechen, nach Lösungsansätzen zu suchen und sich zu vernetzen. Parallel zum Programm läuft eine Kinder- und Jugendfreizeit des Nordfriesischen Vereins in der Jugendherberge.

Die Tagung wird gefördert aus Mitteln der Staatsministerin für Kultur und Medien.

Interessierte wenden sich an den Frische Rädj/ Friesenrat Sektion Nord, Süderstraße 6, 25821 Bräist / Bredstedt, 04671-6024150, 04671-6024151, info@friesenrat.de, www.friesenrat.de.

JAZZ I MEDBORGERHUSET

Blues Overdrive – i Egernførde i morgen, fredag.

Moderne blues med Blues Overdrive i Egernførde

I morgen, fredag den 23. november kl. 20 kommer den danske jazz-succes The Blues Overdrive til Medborgerhuset i Egernførde med et underholdende show og et alsidigt repertoire, der byder noget for enhver musikelsker. Det prisbelønnede band viser, hvordan bluesmusik kan spilles i en spændende moderne form med stilsikre elementer fra Chicago blues til tranceagtige og hypnotiserende delta grooves. På scenen udviser bandet et højt niveau med de to guitarister Andre-

as Andersen og Martin Olsen i forgrunden. Deres samspil er nærmest telepatisk og er godt hjulpet på vej af den solide backing fra den texanske bassist Brother Birck og den svenske janitshar Louisiana Boltner. Både musikere og publikum skal være på tærerne, og det næste moment bliver uforudsigeligt og spændende. Arrangør er SSF, og billetter sælges via www.ssf-billetten.de, tlf. 0461-14408125 - SSFs amtssekretariat - Aktivitetshuset og sh:z Ticketcenter i Flensborg - eller ved indgangen.

SSW-SUCCES I FLENSBORG

Byen giver 283.000 euro til GJ-Skolen og 30.000 euro til Idrætspark-tennis

Efter lange og intense forhandlinger lykkedes det SSWs byrådsgruppe i Flensborg at få et flertal i byens uddannelsesudvalg den 14. november og finansudvalg den 15. november til at bevilge ca. 283.000 euro til moderniseringen af Gustav Johannsen-Skolen og 30.000 euro til nye tennisbaner i Idrætsparken. Der har længe været uenighed mellem byrådsgrupperne, om de danske mindretalskoler også skulle få et investeringstilskud fra byen, og hvor stort det bør være. Mens byen er ansvarlig for investeringerne i de offentlige skoler, gælder det ikke for de danske skoler, som juridisk set er privatskoler. Holdningen blandt modstandere – SPD, Linke og FDP – har været, at de danske skoler allerede får tilskud fra landet, og at de som privatskole ikke bør have tilskud fra byen. Ellers ville de andre privatskoler også have krav på et tilskud. I øvrigt en holdning som ligner det, som CDU-FDP-landsregeringen sagde dengang, de ville skære på landets tilskud fra 100% til 85% procent i 2010. I det danske mindretal beklages, at især SPDs repræsentanter i finansudvalget har en holdning, der går imod SPDs mindretalspolitiske holdninger på

Gustav Johannsen-Skolen.

landsplan. SSW er glad og taknemmelig for, at lykkedes i forhandlingerne at overbevise De Grønne, CDU og WIF om, at de danske skoler faktisk fungerer som offentlige skoler for det danske mindretal og derfor også bør have et rimeligt tilskud fra byen. Kompromisset blev, at byen i 2019 og 2020 betaler ca. 10 procent af udgifterne til moderniseringen af Gustav Johannsen-Skolen, som er budgetteret til 2,9 millioner euro. Når CDU nu vil sørge for, at byen fremover betaler et fast beløb til Sko-

leforeningen, så må man sige, at det har byen gjort i mange år, bare på et lavere niveau. Men SSW har grebet CDUs forslag op og vil tage initiativ til, at byens forvaltning og Skoleforeningen mødes for at drøfte, hvordan man fra 2021 kan få en klar aftale om, hvordan de danske skoler i Flensborg får et fast tilskud fra byen, når de har investeringsbehov.

Martin Lorenzen, finanspolitisk ordfører for SSWs byrådsgruppe

KOMMENTAR

Hold tungen lige i munden, kære Grænseforening!

I denne uge offentliggjorde Grænseforeningen en undersøgelse af analyseinstituttet Moos-Bjerre, som har talt med 27 mennesker med tilknytning til mindretallet. Undersøgelsen givet et billede af mindretallet, som vi i Sydslesvig kan nikke genkendende til: Mindretallet er mangfoldigt, det har mange lag og består af mennesker med vidt forskellig baggrund. Der er både mennesker, der er tilknyttet det danske fra fødslen og nogle, der aktivt har valgt denne tilknytning (eller hvis forældre har valgt en dansk børnehaven og skole) og i forskellig grad lever den i hverdagen. Så vidt så godt.

Men vi har svært ved at følge den konklusion, som Grænseforeningen drager af denne lille undersøgelse, nemlig at den begrundet et behov for en ny fortælling om mindretallet. En ny fortælling, der ikke længere beretter om de historiske bånd mellem Danmark og Sydslesvig, men om den mangfoldighed, som mindretallet rummer i dag. For selv om vi som enkelt personer har forskellig baggrund og tilgang til mindretallet, så er der altså stadig er en kerne i mindretallet og dets organisationer og foreninger, som indebærer et klart dansk ståsted. Det er sådan set grundlaget for vores arbejde og også begrundelsen for de tilskud, vi får fra Danmark. Grænseforeningen vil bruge mindretallet til (i sammenhæng med den

danske integrationsdebat) at fortælle historien om, at man godt kan rumme to kulturer, kan være dansk og samtidig have en anden kultur.

Hvis det handler om den enkelte, så er det da også ganske givet, at vi i Sydslesvig er eksempel på, hvordan man kan være loyal borger i et samfund selvom man har et andet kulturelt ståsted end flertallet.

Men når det handler om mindretallet som gruppe og helhed, så står vi for mere, og så holder vi fast i den historiske fortælling (selvom den, indrømmet, godt kunne moderniseres). Det er det, der er formålet med de danske organisationer i Sydslesvig – og sådan set også med Grænseforeningen.

Grænseforeningen er i dag udfordret med det, den historisk står for. Medlemstallet er faldet dramatisk. Derfor har den fundet et nyt ben at stå på, en ny fokus på kulturel mangfoldighed og integration. Men denne fortælling har kun i begrænset omfang med mindretallet at gøre, og mindretallet kan kun delvist genfinde sig i den.

Hvis Grænseforeningen bevæger sig for langt væk fra det historiske grundlag for forholdet mellem Sydslesvig og Danmark, så risikerer den, at den fortæller noget helt andet end det, vi som gruppe står for og vil fortælle danskerne.

Grænseforeningen henviser til, at den historiske fortælling efter dens

opfattelse ikke længere finder så god genklang i den danske offentlighed som den ny fortælling om kulturel "dobbeltthed".

Men om det nu er rigtigt eller ej, så kan det ikke være sådan, at mindretallet defineres efter, hvilken fortælling der fænger mest i den danske befolkning. Mindretallet skal slet ikke lade sig definere af andre og tages til indtægt for andres dagsordener. Vi er vores egen.

Derfor har vi tidligere resolut meldt fra, da det handlede om, at Dansk Folkeparti ville bruge os i en fortælling om danskhedens kamp mod det fremmede. Og vi vil også melde fra, når det handler om at bruge os som løftestang i en integrationspolitisk debat.

Så det gælder om at holde tungen lige i munden, kære Grænseforening. Det dansk-tyske grænseland står så afgjort for kulturel mangfoldighed, men den bygger alt andet lige på et andet grundlag, fordi vores kulturer har eksisteret side om side i mange, mange århundreder.

Noget af det kan man alligevel lære af i integrationsdebatten, ingen tvivl om det. Det viser også Grænseforeningens kultur mødeambassadører, der på en fremragende måde fortæller om tolerance og respekt for den enkeltes forskellighed. Men man skal passe på, at man ikke blander æbler og pærer, for det er ingen tjent med.

Sydslesvigsk Forening

FLENSBORG BIBLIOTEK

Gode bøger og lyspiger

Traditionen tro synger Duborg-Skolens lyspiger under ledelse af Ruth Maschmann på Flensborg bibliotek i Nørregade torsdagen inden advent, i år 29. november kl. 16.

Inden lyspigerne sætter gang i julestemningen præsenterer bibliotekaren nye og gode bøger, som netop er ankommet til biblioteket. Fri entré.

SSW FLENSBORG BY

Brunch om ny gaskedel

SSW Flensborg by inviterer til politisk brunch søndag den 25. november kl. 11 i Tivoli-salen på den fhv. Christian Paulsen-Skole, Søndergravene/Südergraben 36, for at præsentere og drøfte byens værkers 70 millioner euro-investering i en ny gaskedel, som vil spare 120.000 tons CO2 årligt. Dermed vil de være i stand til at producere den største del af borgernes varme og el med gas og kan give afkald på kul.

Hvad det betyder for byen og for byens værker, informerer Maik Render, forretningsfører hos byens værker, Thorsten Kjærsgaard, næstformand for byens værker, og Edgar Möller, bedriftsrådsformand hos byens værker, om.

A.h.t. bestilling af morgenmad bedes om tilmelding via Philipp.Bohk@ssw.de hhv. 0461-14408127 (SSF-konsulent Kay von Eitzen).

MARK & CHRISTOFFER

Julekoncert udsolgt

SSFs bysekretariat meddeler, at julekoncerten med Mark og Christoffer

den 10. december på Flensborghus er udsolgt.

UGEN DER KOMMER

23. Det Lille Teater: Revyen "Danskhed", Hjemmet, **Flensborg** kl. 19.30
 SSF, Humanitært Udvalg: Vandringer i grænselandet: Den gamle Gendarmsti fra Padborg til Kruså, fra Exe kl. 9.30
 SSF: Jazzkoncert med "The Blues Overdrive" i Medborgerhuset, **Egernførde** kl. 20
 SSF-distrikt **Skt. Peter-Ordning**: Juleklip på Klitskolen
 SSF-distrikt **Rendsborg**: Lotto i Ejderhuset kl. 19
 SSF-distrikt **Damholm**: Lotto i forsamlingshuset kl. 20
24. SSF **Rendsborg-Egernførde** amt: Juletur til **Ribe**
 SSF-distrikt **Hytten/ Okslev**: Julebasar i **Askebjerg** kl. 10-17
Sønderbrarup Menighed: Julemarked i kirkens lokaler kl. 10-16
 Aktive Kvinder **Slesvig**: Juletur til **Cathrineminde** fra Schleihallen-p-plads kl. 12
26. Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig: Ekstraordinær generalforsamling i Union-Banks pakhus kl. 18.30
Flensborg SSF-distrikt Nord: Margrethe-klub i menighedshuset kl. 14
 De danske foreninger i **Jaruplund, Veding og Sankelmark**: Hygge på skolen kl. 19.30
 SSF-distrikt **Harreslev**, Sprogforeningen og Lærerforeningens pensionister: Foredrag med Jørn Buch på skolen kl. 19.30
 SSF-distrikt **Drage-Svavsted**: Julehusflid i forsamlingshuset kl. 19
 SSF-distrikt **Hatsted**: Børneaktivitet "Julerier" i forsamlingshuset kl. 15. Bogbus kl. 16
 SSF-distrikt **Skt. Peter-Ordning**: Højtæseaften på Klitskolen kl. 19.30-21
 SSF-distrikt **Bøglund**: Hobbyeftermiddag i forsamlingshuset kl. 14.30-17
 Slesvig SSF-distrikt **Frederiksberg**: Adventsdekorationer på Slesvighus kl. 19
 SSF-distrikt **Arnæs**: Adventsdekorationer i den fhv. danske skole kl. 15
Skovby Seniorklub: Juledekorationer i Hærvæjshuset kl. 15
 SSF-distrikt **Dannevirke**: Gløggaften med æbleskiver og hygge i Danevirkegården

kl.19.30
Sønderbrarup Menighed: Sangaften med Hans Jacob Jessen i kirken kl. 19
28. Dansk Centralbibliotek: Læs bogen – se filmen: "Pindsvinets elegance" af Muriel Barbery på **Flensborg** Bibliotek kl. 15
 Aktivitetshuset og SdU: Julehygge på Aktivitetshuset k. 15-18
Flensborg SSF-distrikt Nord: Hyggeeftermiddag i Tønnsenhuset kl. 14.30
Oksbøl Kvindeforening: Mødeaften i forsamlingshuset kl. 19
 SSF-distrikt **Store Vi**: Juleværkstedaften på skolen
 SSF-distrikt **Nibøl** Seniorklub: Klubeftermiddag i foreningshuset kl. 15
Vanderup Kvindeforening: Julehygge på skolen kl. 19
 SSF-distrikt **Hytten/ Okslev**: November-julehygge med stjerneflætning for voksne i Askebjerg kl. 19
Bøglund Seniorklub: Møde for de ældre i forsamlingshuset kl. 14.30
 SSF-distrikt **Ravnkær**: Strikkecafe i forsamlingshuset kl. 15.30
Slesvig Seniorklub: Spilleeftermiddag i Ansgarsalen kl. 14
Slesvig Bibliotek + **Slesvig** og Omegns Menighed: Foredrag med Anders Lund Hansen om "Sølv, blod og kongemagt" i Ansgarsalen kl. 19
29. Dansk Centralbibliotek, Foreningen Norden, Den Slesvigske Kvindeforening og DSH Aktive Kvinder: Foredrag med Tom Buk-Swienty om hans bog "Det ensomme hjerte" på **Flensborg** Bibliotek kl. 19
Harreslev Kvindeforening: Julehygge og banko på skolen kl. 19
 Ældreklubben **Læk**: Fællesspisning i Pensionistbologernes klublokale kl. 17
 SSF-distrikt **Damholm**: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
 SSF **Gottorp** amt + Voksenundervisningen: Dansk samtalesalon med Lisbeth Bredholt Christensen på Slesvighus kl. 19.15-20.45
 SSF-distrikt **Bøglund** og Kvindeforeningen Mårkær: Fremstilling af adventsdekorationer kl. 19

GUDSTJENESTER

Sidste s. i kirkeåret, søndag den 25. november, Matt. 11, 25-30

Arnæs 10.30, Mogensen
Bredsted skolekirke 10, Parbo
Egernførde 10, Madsen
FL Ansgar Kirke 10, Kirkegaard
FL Helligåndskirken 10, Ørsted
FL Nyhus 14, Kirkegaard
FL Sct. Hans 10, Dal
FL Sct. Jørgen 10.30, Egeris
Frederiksstad 19, Vogel
Harreslev 11.30, Ørsted
Lyksborg 9, Egeris
Læk 14, Parbo

Rendsborg 11.30, Olesen
SL Ansgar, 10 Nicolaisen
Store Vi kirke, 11.30 Mortensen
Sørup sognekirke, 14 Mogensen
Tarp 9.30, Mortensen
Tønning 14.30, Jørgensen
Vesterland 10.30, dansk/ tysk
LØRDAG, 24. NOVEMBER
Husum 15, Vogel, syng julen ind
TORS DAG, 29. NOVEMBER
Harreslev 17, Bøll, spaghetti-gudstjeneste

SSF GOTTORP AMT

Krusmølle venter med alt i jul. (Foto: tripadvisor)

Juletur til Krusmølle

Torsdag den 6. december med afgang kl. 10.30 fra Schleihallen-p-pladsen i Slesvig drager SSF Gottorp amt på juletur til Krusmølle nær Aabenraa. Efter ankomsten bliver der en frokost-juleplatte med hjemmebagt brød, forskelligt pålæg, ost og en lille portion ris a la mande. Drikkevarer er på egen regning. Efter spisningen bør man gå rundt i salgsudstillingen og se alle de flotte juleting - der er også salg af delikatesser fra hele regionen. Har man lyst, kan man runde af med

en kop kaffe - også for egen regning. Husk at medbringe danske kroner eller VISA-kort. Hjemturen starter kl. 16, så man er tilbage i Slesvig ca. kl. 17.30. Pris for hele herligheden inkl. frokost pr. person: 10 euro, men kun tilmeldte kan deltage.

Amtet beder om tilmelding på 04621-23888 og om indbetaling på SSF Gottorp amts konto i Union Bank i Slesvig senest d. 29.11.: IBAN: DE 67 2152 0100 0003 0120 34

SPROGFORENINGEN

H.P. Hanssen til salg

OBERST PARKOV'S MINDEFOND

Formand for Oberst Parkovs Mindefond: Niels Henriksen. (Foto: FIA)

Uddelte 207.000 kr.

På et møde i Flensborg har formand Niels Henriksen og bestyrelsesmedlem Dieter Lenz fra Oberst Parkovs Mindefond uddelt 207.000 kr. til forskellige ansøgere. Følgende blev tilgodeset:

- Hiort Lorenzen-Skolen – lejrskole: 20.000 kr.
- Jaruplund Danske Skole – lejrskole: 10.000 kr.
- Spejdmuseet Tydal – museernes årsmøde: 5.000 kr.
- Slesvig Børne- og Ungdomshus - besøg i Stenløse: 5.000 kr.
- Sønderjyske specialskoler – skoleidrætsdag: 5.000 kr.
- Foreningen Norden – venskabsbystævne: 10.000 kr.
- Bennetgaard – driftsstøtte: 10.000 kr.
- Brøen Tønder – udsatte børn: 10.000 kr.
- Ugle Herreds Menigheder – renovering af klokketablen: 20.000 kr.

- Flensborg Avis Støttekreds – avisabo til socialt svage: 10.000 kr.
- FDF Flensborg – køb af rafter: 5.000 kr.
- Cornelius Hansen-Skolen – lejrskole: 20.000 kr.
- Dansk Centralbibliotek – formidlingsaktivitet for børn: 10.000 kr.
- Kiel universitet/ Torsten Voss – studietur til København: 8.000 kr.
- Sprogforeningen i Sydslesvig – danske skoleskemaer: 5.000 kr.
- Lejrskolehjemmet Vesterled – fornyelsesprojekt: 10.000 kr.
- Lars Erik Bethge – Hattesen-bogprojekt: 15.000 kr.
- Parkov-pris til student fra A.P. Møller Skolen: 7.500 kr.
- Parkovs Sydslesvig-pris via SSF: 11.500 kr.
- Den Sønderjyske Fond – støtte: 10.000 kr.

SSF EGERNFØRDE

Øster Skovgård i Herning emmer af jul, og den oplevelse vil SSF Egernførde give sine medlemmer. (Foto: Øster Skovgård)

Plads til flere på jule-shoppingtur til Herning

Lørdag den 8. december tager SSF Egernførde i samarbejde med kirken på juleindkøbstur til Herning med afgang fra Medborgerhuset kl. 7.30 og forventet hjemkomst ved 20-tiden. Der er plads til flere i bussen, oplyser distriktsformand Fred Witt. Først vil der være tid i byens butikker, hvorefter der køres til Øster Skovgård, hvor den hyggelige og familievenlige gård(butik) byder på alt til jul. I skoven omkring gården er der en nissesti, som byder på julehygge og juleaktiviteter. Et kæmpe juleparadis med julepynt, brugskunst, stearinlys og nisser i tusindtal. Her bliver der kaffebord med gløgg og æbleskiver til alle. Enhedsprisen på 20 euro inkluderer busturen, et krus gløgg og æbleskiver ad libitum, et glas sekt/ saft og lidt lækkert undervejs.

Bindende tilmelding: Fredag den 7.12. kl. 12 til ssf-egernfoerde@t-online.de hhv. 0172-6208 135.

Beløbet overføres til SSFs konto i Union Bank Slesvig (IBAN DE84 2152 0100 0003 0115 34). Kvittering hhv. kontoudtog gælder som billet til bussen.

Mere: <https://altijul.dk>.

FREDERIKSSTAD

Det er altid et hit, når børnene synger uden for Paludanushuset. (Foto: Peter Hansen)

Julebasar i Paludanushuset

Også i år holder de danske foreninger og institutioner julebasar i Paludanushuset. Det sker fredag den 30. november klokken 9 til 16. Her kan man købe juledekorationer og julekna, prøve selv at støbe lys og meget andet. Man kan også vederkvæge sig med kaffe og kage, med hotdogs eller et

glas varm æblepunch - med eller uden calvados i. Dagens højdepunkt er, når børnene fra Frederiksstad Danske Børnehave kommer og synger danske julesange i Prinsegade/ Prinzenstraße og bagefter bliver belønnet med guf af den flinke julemand.

BREDSTED

Gør det selv-jul

Man kan også lave sin egen konfekt - og det kan være et herligt griseri. (Foto: Peter Hansen)

Fredag den 30. november klokken 16-20 holder de danske i Bredsted julestue på Bredsted Danske Skole. Her kan man ikke blot købe sig en adventskrans, en pose konfekt eller en juledekoration. Næ, man må selv lave den.

Men det er der så også sørget for, at der er rig mulighed for. De fleste klasseværreiser er skabt om til værksteder, hvor man kan lave sine juleting selv.

Der er dog mulighed for at styrke sig med kaffe og kage eller med hotdogs.

ph

HUSUM / HATSTED

Skumringstid i hele Norden - Keld Klemith-Madsen læste op i Husum. (Foto: privat)

Højtlesning sammen med resten af Norden

Det er efterhånden en del år siden, at Husum Bibliotek sammen med Flensborg Bibliotek meldte sig under fanerne til Nordens største højtlesningsevent »Skumringstid«. Selvom de i Husum som sædvanlig altid er en lille dedikeret flok, der sidder bænket rundt om læsebordet, som i dagens anledning er »spisebordet« - føler de sig aldrig alene. Mange tusinde biblioteksgæster i Norden lytter denne aften, på samme tid kl. 19 til den samme tekst. Og det er en fascinerende følelse.

I år blev der læst højt fra den verdenskendte islandske forfatter Einar Mar Gudmundssons bog »Islandske konger«, og det gjorde tidligere bibliotekar i Husum, Keld Klemith-Madsen med sin velkendte gode oplæsestemme. Forinden nød deltagerne et par fællessange og en god porresuppe, som SSFs formand i Husum, Daniella Caspersen havde kokkeret. Det gode hold bag arrangementet var SSF Hatsted, SSF Husum og Omegn samt Husum Bibliotek. *ij*

Programmet er også trykt på dansk.

Jul omkring kanalerne

I Frederiksstad ser turistbranchen det danske som et aktiv for byen. Såvel de mange danske turister, der besøger den, som det danske mindretal.

I weekenden den 30. november til 2. december skyder hollænderbyen julen i gang med arrangementet »Jul omkring kanalerne«, og her har man som en del af programmet medtaget dans om det store juletræ på torvet efter danske forbillede.

Men ikke nok med det. Programmet er også trykt i en dansksproget version, som oven i købet indeholder en sær-omtale af fredagens julebasar i Paludanushuset og af, at børnene fra den danske børnehave klokken 14 synger uden for huset.

ph

JUL PÅ FLENSBORGHUS

Anden underholdning

Humanitært Udvalg meddeler, at der til dens julefest på Flensborghus onsdag den 12. december kl. 14.30 ikke bliver underholdning ved Louise Dandanell Ørsted og Jacob Ørsted, som ellers bebudet.

I stedet kommer Jens Bach Nielsen med et causeri om »at være på vej til verden ende«, garneret med nogle julesange.

Entré inkl. kaffe: 5 euro. Tilmelding til bysekretariatet, tlf. 0461 14408-126, senest fredag den 7. december inden middag.

LOPPEMARKED I AGTRUP

Overskuddet går til Læk HFO

Legetøj, køkkengrej, beklædning, teknisk udstyr, bøger, hjemmelavet likør, pynteting, (næsten) alt hvad hjertet kan begære, var sat til salg i forsamlingshuset i Agtrup. Der var en hyggelig stemning blandt boderne. Nogen havde endda valgt at udstille ting i det fri, til glæde for de besøgendes børn, der kørte væddeløb

SSF RENDBORG

Julemandsjagt for store og små

Han skal findes!

Julemanden fra Grønland er faret vild i Rendsborg/ Bydelsdorf. Hans hjælpenisser har nu ringet til os og bedt om hjælp til at finde ham. Vi bliver nødt til at finde ham, for ellers kan det ikke blive jul. Derfor har vi brug for medlemmernes og deres børns hjælp: Kom og vær med til julemandsjagten onsdag den 5. december kl. 15.30. Vi mødes på Ejderskolen. Hvis vi finder julemanden, har nisserne lovet os, at der nok skal blive julekna og gløgg til alle, der har været med. Men det er vigtigt, at I møder talrigt op - jo flere der er med, desto

større er chancen for, at vi finder julemanden, og at vi redder julen. Husk lommelygte! / venlig hilsen Bestyrelsen

Distriktet har gennemført dette arrangement i en årrække. Det er en afslappet eftermiddag for børn og voksne med en hyggelig aktivitet udenfor i et julepyntet Rendsborg. Som afslutning samles alle i Ejderhuset, som hvert år er fyldt op til bristepunktet omkring det store 4 meter høje træ, og alle kan få varmen ved hjælp af lidt gløgg eller kakao og julekna.

EGERNFØRDE

Julebasar på skolen

Aktive Kvinder Egernførde og SSF Egernførde inviterer alle julebasar-glade til stor julebasar søndag den 2. december kl. 12-17 i Jes Kruse-Skolens hal. Der bliver salg af håndarbejder, luciapigers optræden kl. 13.30 og 15,

julemands-besøg kl. 14 og 16, klippehjørne til børn, vafler, hjemmebag og boller, gløgg til voksne og børn, pølser og tombola. Overskuddet går til hvile- og rekreativ onshjemmet Bennetgaard.

Næsten alt hvad hjertet kan begære, var sat til salg i forsamlingshuset i Agtrup. (Foto: privat)

I køkkenet duftede der af kaffe og hjemmebagte kager, og der var gang i kaffekopperne hele dagen. Overskuddet gik samlet til fritidsordningen HFO på Læk Danske Skole, hvor der nu er råd til at købe en terapigynge, man længe har haft på ønskelisten.

SSF SILD

Tusind tak for støtten, siger f.v.: Jan fra fritidshjemmet, Kaj Tove fra børnehaven og Aksel fra skolen i Vesterland. (Foto: privat)

Overskud kommer børnene til gode

Det er et stykke tid siden, der var julebasar på Hans Meng-Skolen i Vesterland med utroligt mange gæster, som købte hjemmelavede ting ved 18 boder og nød kaffen, kagerne, æbleskiver og hotdogs i cafeen. Arrangementet gav atter et utroligt flot overskud, som går til børnene på de tre danske børneinstitutioner på øen. Skolen bruger pengene til lejrskoler for de børn, hvis familier ikke har råd.

Børnehaven bruger pengene på at indrette et maleværksted. Fritidshjemmet har altid brug for ekstra penge til lidt dyrere børneaktivitet som f.eks. et dansekursus. En stor tak til de mange flittige hænder, som var med til at gøre julebasaren til en succes og dermed også bidrog til støtten til børnene på øen.

SSF Sild/ John

HISTORISK FOREDRAG

Sølv, blod og kongemagt - bag om vikingemyten

Slesvig Bibliotek og menighed indbyder til foredrag "Sølv, blod og kongemagt - bag om vikingemyten" med historiker Anders Lundt Hansen onsdag den 28. november kl.19. på Slesvig Bibliotek.

Entreen er sat til 5 euro. Vikingerne er en moderne opfindelse. Den skandinaviske ekspansion i middelalderen er i over hundrede år blevet kaldt "vikingetiden", men det er en fejlagtig betegnelse, som det er på tide at gøre op med. Hvis vi vil se, hvad der skete i fortiden, må vi skubbe "vikingerne" til side, for de står bare i vejen.

Med udgangspunkt i sin nye bog "Sølv, blod og kongemagt" - en detaljerig og underholdende fortælling om den periode af historien, vi kalder vikingetiden - forklarer Anders Lundt Hansen, hvordan skandinaviske stormænd mellem år 800 og 1100 udstrakte deres magt langt ud over, hvad man skulle tro muligt. Det drejer sig om handel, om kongernes forsøg på at centralisere deres lande, og det drejer sig om styrker og svagheder mellem de nordeuropæiske fyrstedynastier.

Et provokerende og tankevækkende foredrag, som bygger på nyeste histo-

risk og arkæologisk forskning, som tvinger tilhørerne til at overveje, hvad de tror de ved om historien.

bh

Anders Lundt Hansen.

LÆS BOGEN SE FILMEN

Pindsvinets elegance

Onsdag den 28. november kl. 15 på Flensborg Bibliotek i Nørregade giver bibliotekar Lilli Bruhn et kort oplæg om Muriel Barberys bog "Pindsvinets elegance". Bagefter vises filmen. Portneren Renée og 12-årige Paloma lever i et skjult men opdager hinanden. Renée har i 27 år observeret familiernes ekstravagante og indholdsløse liv.

Hun er ikke, som beboerne tror. Hun er belæst. Og fortæller med humor om lejerne.

Paloma er en klog 12-årig, der har besluttet at begå selvmord på sin 13 års fødselsdag. Men indtil da vil hun opføre sig præcis som man forventer af hende. Fri entré.

LL

SSF EJDERSTED

Morgenmad. (Fotos: privat)

Opvarmning.

Dejlig dag med wellness på Skipperhuset

En lille snes kvinder deltog en lørdag i oktober i SSF Ejderstedes wellnessdag på Skipperhuset i Tønning. På programmet stod forkælelse og velvære. Dagen startede med fælles morgenmad, og derefter blev der tilbudt svømning (i svømmehallen), folkedans, ansigtsbehandling, yoga og massage. Det blev en dejlig dag, som for første gang blev holdt i de nye, flotte rammer på det renoverede Skipperhuset.

bm

SSF ISTD-JYDBÆK

Hygge ved spisebordet, og masser af julebasar-varer til salg. (Foto: privat)

25 års basar-jubilæum

Sidst i oktober gennemførte SSF-distrikt Isted-Jydbæk sin traditionelle årlige basar. I år dog ikke som i alle årene, for i år kunne distriktet fejre sit 25 års basar-jubilæum.

I 1993 afholdt vi vores første basar. Dengang endnu i en lidt anden besætning, men nogle er stadig med som trofaste slidere. For 25 år siden holdt vi endnu til i Isted Børnehaven, oppe i tagetagen. Dengang så sortimentet lidt anderledes ud.

Også i år havde vi været utroligt flittige. Vi havde mange ting - store og små lanterner, juledekorationer, julekort, likør, marmelade, halstørklæder for store og små og utroligt mange juleting af træ: julemænd, grantræer, juletræer, nisser, stjerner, lys og

mere.

Vi havde også i år massevis af hjemmebakte kager samt boller og brød. Vi oplevede en dejlig dag med mange trofaste venner fra mange forskellige distrikter. Tak, at I gad være med. Der var mange, der kom langvejs fra. Over årene er det blevet en fast tradition, at vi snakker sammen, mens vi nyder en kop kaffe og et stykke kage.

500 GÆSTER

Der kom ca. 500 personer for at se på vores udstilling, straks fra morgen kl. 9. Mange blev siddende for at få en god snak over en kop kaffe. De købte flittigt, så vi blev godt nok overrasket over, hvor lidt der var tilbage, da vi

lukkede vore døre kl. 16. Så vi skal i gang igen, så vi kan byde på mange spændende ting næste år.

I og med at året er gået på hæld, bliver vores arbejde også mindre. Nu begynder for os den tid, hvor vi hygger lidt mere og arbejder lidt mindre. Det næste, vi skulle til, var dansk madlavning med Anna-Grethe Jensen. Og det sidste, vi skal i år, i begyndelsen af december, er vores traditionelle julefest. I år holder vi den hos en græker. Her har vi tradition for, at vi laver juleklapp med såkaldte "hadegaver".

Tak for i år!

Nadine

FLENSBURG

Stadt fördert Radio Fratz

Die Stadt Flensburg fördert das Projekt Freies Radio Fratz mit 22.000 Euro; zunächst für zwei Jahre und an eine Leistungsvereinbarung gekoppelt. Geschäftsführer Felix Rutkowski: „Wahrscheinlich im Dezember wird das Freie Radio Fratz senden, zunächst als Internet-Radio. Ab Mai 2019 kann auch auf UKW 98,6 gesendet werden.

Das Radio soll allen in und um Flensburg die Möglichkeit geben, Sendungen zu machen. Das Radio versteht sich als Plattform für alle: Sportverei-

ne, Schlagerfans, Stadtteilinitiativen, Kulturschaffende o.ä.

Wer mitmachen will, geht einfach hin: Dienstags 11-17 Uhr in der Bachstr. 7. Offene Treffen jeden ersten Montag um 19:30 Uhr. Jeden Mittwoch ab 18 Uhr öffnet die Radiowerkstatt für alle, die an Beiträgen arbeiten oder das Radiomachen lernen wollen.

flensburg@freie-radios-sh.org

SØNDERJYLLAND-SCHLESWIG

Sang for alle i Rinkenæs

Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig inviterer til dansk-tysk sangaften onsdag den 28. november kl. 18.30-20.30 på Benniksgaard i Rinkenæs, hvor alle kan være med til at synge de danske og tyske sange. Fællessang er en vigtig del af den danske kultur, mens det i Tyskland er mindre udbredt at synge sammen. Men fælles for både danskere og tyskere er, at man bliver glad af at synge. Sange kan desuden fortælle os noget om vores kulturelle baggrund. Når vi synger sammen på dansk og tysk, kan vi derfor samtidig lære noget om hinanden.

Kirsten og Erik Rettig, som har sunget hele deres liv og har stor erfaring med at gennemføre sangcaféer, fører deltagerne igennem aftenen. De to har samlet knap 30 danske og tyske sange og til dels selv oversat sangene

til det andet sprog. Ved sangaftenen vil der blive sunget fra denne samling af sange, der afspejler dansk og tysk sang og musik på bedste vis.

"Sang har altid været en del af vores liv, ligesom grænselandet er det. Derfor var det oplagt for os at kaste os ud i denne opgave. Nu glæder vi os meget til at synge de danske og tyske sange sammen med en sangglad gruppe mennesker," siger Kirsten og Erik Rettig.

Aftenen byder derudover på foredrag om danske og tyske sangtraditioner, og der vil være mulighed for at nyde en god kop kaffe og et stykke kage. Arrangementet bliver simultantolket og er gratis. Tilmelding til kulturregion@region.dk.

aj

MINDRETALLET

Folketingets formand Pia Kjærsgaard fremhævede i sin velkomst, at medlemmerne af det danske mindretal yder en kæmpe indsats for at bevare det danske islæt syd for grænsen: "For jer er danskhed hjerteblod, ikke en museumsbestand eller en romantisk forestilling om noget, der var engang. Danskheden ligger i jeres dna, som I holder ved lige i respekt for historien. Men I tilføjer også danskheden ny ilt og giver den videre til de næste generationer." (Foto: SPT)

Værdsættes i København

20 medlemmer af mindretallet mødtes torsdag sidste uge med Folketingets præsidium og 16 folketingsmedlemmer - deriblandt to ministre og medlemmer af Sydslesvigudvalget - på Christiansborg. Folketingets formand Pia Kjærsgaard fremhævede i sin velkomst, at medlemmerne af det danske mindretal yder en kæmpe indsats for at bevare det danske islæt syd for grænsen. "For jer er danskhed hjerteblod, ikke en museumsbestand eller en romantisk forestilling om noget, der var engang. Danskheden ligger i jeres dna, som I holder ved lige i respekt for

historien. Men I tilføjer også danskheden ny ilt og giver den videre til de næste generationer." Parlamentsformanden understregede: "Man skal ikke være sammen med jer ret længe, før man mærker den glade stemning og det stærke engagement, som binder jer sammen," kom dog samtidig med en løftet pegefinger ind på de interne debatter og konflikter mellem mindretallets organisationer: "Danskheden i Sydslesvig har gode kår på grund af en enestående dansk-tysk forståelse for mindretallets betydning. Det er op til jer at forvalte den politiske goodwill - og den øko-

nomiske støtte. Ved årsmøderne i juni kunne jeg ikke dy mig for at komme med en lille opsang. Jeg mente, at de dansksindede er bedst tjent med, at foreningerne samarbejder i stedet for at bekrieger hinanden. Fra min position i København ser det ud til, at arbejdet nu er i god gænge. Det glæder mig." Blandt talerne ved frokosten var også SSF-formand Jon Hardon Hansen og Grænseforeningens formand Jens Andresen.

MERE PROGRAM

Efter en frokost med præsidiets, folketingsmedlemmerne og repræsentanter

for Grænseforeningen besøgte hele delegationen på 36 sydslesvigere Grænseforeningens hovedkvarter, hvor formand Jens Andresen gjorde rede for foreningens arbejde og dets forberedelse af 100-års jubilæet for folkeafstemningen i 1920, der samtidig er Grænseforeningens 100-års fødselsdag. Foreningen, der blev startet den 2. november 1920 for at støtte de danske i Sydslesvig og Sønderjylland, overvejer for tiden, hvordan den vil arbejde videre efter jubilæet. Om aftenen var de danske sydslesvigere gæster hos "Sønderjydske Allgemeyne", der er en forening af

nuværende og fhv. folketingsmedlemmer samt bl.a. journalister med tilknytning til Sønderjylland. Her fik de også en imponerende præsentation af Grænseforeningens kulturmødeambassadører, en gruppe unge fra det danske og det tyske mindretal samt unge med indvandrerbaggrund, der fortæller skoleelever, lærerstuderende og andre interesserede rundt omkring i Danmark om deres tosprogede baggrund og identitet.

leb

JARUPLUND HØJSKOLE

Adventshygge og adventsmad for familier

Jaruplund Højskole inviterer til en hyggelig adventsdag på Jaruplund Højskole søndag den 2. december, den første søndag i advent, fra klokken 15 til ca. klokken 18. Højskolelærer Anna-Katharina Gärtner og højskolekøkkenets souschef Marius Streubel tilbereder sammen med deltagerne dejlig julemad og synger julesange, og der bliver værksteder til børnene, hvor de kan bage småkager og pynte dem, og hvor de kan lave et adventslys og julehjerter og stjerner til pynt. Prisen inklusiv aftenmad og materialer til værkstederne er 15 euro pr. voksen, 10 euro pr. barn eller 40 euro for 2 voksne og 2 børn (familiepris). Tilmelding via akgaertner@googlemail.com hhv. mariusstreubel@web.de de senest torsdag den 29. november.

FOLKETINGSBESØG

Mindretal - ikke Nordens speciale

Når det gælder mindretalspolitikken, så må Danmark satse på andre forbundsfæller end de nordiske naboer. Ifølge minister for nordisk samarbejde Eva Kjer Hansen (V) er der områder, hvor man kommer længere med andre partnere end de nordiske lande. Og hertil hører ifølge ministeren altså mindretalspolitikken. "Det er nemmere at komme videre med Tyskland på dette område. Tyskland er tættere på end vores nordiske fæller," konstaterede hun under en konference om Sydslesvig og Norden fredag sidste uge på Christiansborg i København. Forinden havde generalsekretær Knud-Erik Therkelsen fra Grænseforeningen spurgt, hvor Norden er i mindretalspolitikken og henvist til, at danskerne har været en stærk støtte ved mindretallets europæiske borgerinitiativ Minority SafePack, mens der så godt som ingen stemmer kom fra Sverige og Finland.

at den kommende Femerbælt-tunnel vil styrke sammenhængen mellem Skandinavien og Europa og er med til at styrke samarbejdet.

NORDEN VILLE KUNNE

Tidligere minister og folketingsmand Bertel Haarder (V) lagde vægt på, at et enigt Norden vil kunne få langt større vægt i EU, ikke mindst nu hvor briterne er på vej ud, og Tysklands lederrolle er svækket af indenrigspolitiske grunde. "Vi skal bruge vores styrker til at vise vejen for Europa." Medlem af Nordisk Råd og folketingsmedlem Christian Juhl (EL) fremhævede, at Norden har den store fordel fremfor EU, at der er mere konsensus, debat og dialog i det nordiske samarbejde. "EU er mere topstyret, det hele går op i bureaukrati." Han slog

til orde for at sætte større fokus på måden, hvordan lande behandler deres mindretal. "Mindretalsarbejde er fredsarbejde og en væsentlig del af demokratiet. Det er der ikke alle, der har forstået."

SLESVIG-HOLSTEN MED

Tidligere europaminister i Slesvig-Holsten og formand for Foreningen Norden i Sydslesvig, Anke Spoorendonk (SSW), gjorde rede for det nordiskes betydning for Sydslesvig og omvendt. I hendes tid i landsregeringen har den slesvig-holstenske landdag for første gang opnået observatørstatus i Nordisk Råd, hvilket har gjort, at Slesvig-Holsten er en kendt størrelse i dette samarbejde, der ellers eksklusivt omfatter nordiske lande. Under et efterfølgende besøg på Nor-

dens Hus, Nordisk Råds repræsentation i København, blev sydslesvigerne orienteret om fremtiden for det nordiske samarbejde. Blandt andet vil der fremover være et tættere samarbejde med USA og Canada, som begge har en stor inuit-befolkning, der føler sig knyttet til Norden. Flere repræsentanter for Nordisk Råd understregede behovet for at fremme viden om mindretallet i de andre nordiske lande. Om eftermiddagen blev gruppen på Nationalmuseet orienteret om en stor Tysklands-udstilling, som museet forbereder til efteråret 2019. I 2020 vil det sammen med Grænseforeningen markere genforeningen ved at sætte unge fra Sydslesvig og København stævne på museet.

leb

Panelet på konferencen "Sydslesvig og Norden" på Christiansborg: f.v. formanden for den danske delegation i Nordisk Råd, Henrik Dam Kristensen (S) MF, medlem af Nordisk Råd Christian Juhl (EL) MF, fhv. minister Bertel Haarder (V) MF, minister for nordisk samarbejde Eva Kjer Hansen (V), fhv. europaminister i Slesvig-Holsten, formand for Foreningen Norden i Sydslesvig, Anke Spoorendonk (SSW), og dirigenten, generalsekretær Jens A. Christiansen (SSF). (Foto: SPT)

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Lars Erik Bethge
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

FORHOLD LIGNER

I det hele taget kunne deltagerne på dag 2 for sydslesvigerne folketingsstur konstatere, at det nordiske samarbejde til dels står overfor lignende grænsehindre som det dansk-tyske grænseland. Både Eva Kjer Hansen og formanden for den danske delegation i Nordisk Råd, Henrik Dam Kristensen (S) pegede på områder, hvor det skorter på helt konkrete fælles løsninger i hverdagen. Der, hvor de nordiske lande har været enige, har de kunnet løfte mere i fællesskab. Men, der er en række kæmpestore uforløste potentialer, bl.a. på turismeområdet og anerkendelsen af uddannelser, fremhævede Henrik Dam Kristensen. Og så er der helt konkrete hverdagsproblemer for menneskene, f.eks. at en dansker ikke uden videre kan tage en hund med til Bornholm, hvis vedkommende tager via færgen fra Sverige. Dam Kristensen udtrykte forventning om,